

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของ
สถานศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำ
จังหวัดเชียงราย

Innovative Leadership of Administrators Affecting Digital Technology
Management of District Learning Encouragement Centers Under the
Chiang Rai Provincial Office of Learning Encouragement

กฤติณา จินตะนุ¹ อินทร์ จันทร์เจริญ² วีรพันธ์ ศรีฤทธิ์³
Kittina Jintanu, In Chancharoen, Weeraphan Siririth

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย 2) ศึกษาการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย และ 3) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม รองลงมาคือ การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม การสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม และการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม

2) การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านการจัดการเรียนรู้

3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยองค์ประกอบที่สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ได้แก่ การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม การสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม และการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม สามารถอธิบายความแปรปรวนของการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 58.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .762

คำสำคัญ (Keywords): ภาวะผู้นำ; นวัตกรรม; เทคโนโลยีดิจิทัล

Received: 2026-06-15 Revised: 2026-07-05 Accepted: 2026-07-09

¹ สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School, Chiang Rai College. E-mail: kittina024@gmail.com

² อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. E-mail: inchenjarean@gmail.com

³ อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. Corresponding author E-mail: Dr.W.siririth@gmail.com

Abstract

This research aimed to study: 1) the level of innovative leadership of administrators of District Learning Encouragement Centers under the Chiang Rai Provincial Office of Learning Encouragement; 2) the level of digital technology management in educational institutions; and 3) the innovative leadership of administrators affecting digital technology management at the educational institutions. This study employed a quantitative research approach. The sample consisted of 201 participants. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The findings revealed that:

1) the overall level of innovative leadership among administrators was high. The dimension with the highest mean score was innovative vision, followed by innovative creative thinking, innovative organizational atmosphere, and innovative teamwork and participation, respectively.

2) the overall level of digital technology management at the educational institutions was high. Administration and management received the highest mean score, followed by learner development and learning management, respectively.

3) the innovative leadership was positively correlated with digital technology management at the .01 level of statistical significance. Furthermore, creative thinking, a conducive organizational climate, and an innovation-oriented vision significantly predicted digital technology management. These variables jointly explained 58.00 percent of the variance in digital technology management. with a multiple correlation coefficient of .762.

Keywords: Leadership; Innovation; Digital Technology

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของประชาชนและขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ภายใต้บริบทของสังคมดิจิทัล สถานศึกษาจำเป็นต้องประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) ทั้งนี้ พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 และนโยบายของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้กำหนดทิศทางให้สถานศึกษาพัฒนาระบบดิจิทัลและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ให้รองรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต (พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566, 2566; กรมส่งเสริมการเรียนรู้, 2567)

อย่างไรก็ตาม รายงานสภาวะการศึกษาไทยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) และจุดเน้นการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (กรมส่งเสริมการเรียนรู้, 2567) สะท้อนว่า สถานศึกษาหลายแห่งยังประสบข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

และสมรรถนะด้านดิจิทัลของครูและบุคลากร ส่งผลให้การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ยังไม่บรรลุผลตามเป้าหมาย แสดงให้เห็นว่าความสำเร็จของการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลมิได้ขึ้นอยู่กับความพร้อมด้านเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารในการ กำหนดทิศทางและขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงขององค์กร

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้บริหารที่สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ ส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์ การมีส่วนร่วม และสร้างบรรยากาศองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมดังกล่าวช่วยให้ผู้บริหารสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนา เทคโนโลยีดิจิทัล จัดสรรทรัพยากร พัฒนาศักยภาพบุคลากร และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการใช้ นวัตกรรม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของบริพัทธ์ สารผล (2565) และวีระวุฒน์ ชัยนุ (2567) ที่พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีบทบาท สำคัญต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย มี บทบาทในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตแก่ประชาชนในพื้นที่ที่มีความหลากหลาย ทั้งพื้นที่เมือง ชนบท พื้นที่สูง และพื้นที่ชายแดน โดยมีศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอจำนวน 18 แห่ง ซึ่งมีความแตกต่างด้านโครงสร้าง พื้นฐาน การเข้าถึงระบบเครือข่าย และความพร้อมด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำ จังหวัดเชียงราย, 2568) ความหลากหลายของบริบทดังกล่าวทำให้ผู้บริหารจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมในการกำหนดทิศทาง พัฒนาศักยภาพ และขับเคลื่อนการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลให้ เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า งานวิจัยที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับการศึกษาภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมหรือการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียนขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาทั่วไปเป็นส่วนใหญ่ (ศิริพร พงษ์เนตร, 2564; บริพัทธ์ สารผล, 2565; เกื้อกุล วัชรุม, 2566; อภิชาติ มุงธิสาร, 2566) แม้ว่า วีระ วุฒน์ ชัยนุ (2567) จะศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ แต่ยังมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรมกับคุณภาพการบริหารจัดการโดยรวม มิได้ศึกษาผลของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่มีต่อการบริหาร จัดการเทคโนโลยีดิจิทัลโดยตรง จึงยังขาดหลักฐานเชิงประจักษ์ที่อธิบายอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมต่อ การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลในบริบทของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริม การเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงรายโดยตรง ซึ่งเป็นช่องว่างขององค์ความรู้ (Research Gap) ที่การวิจัยครั้งนี้มุ่ง เติมเต็ม

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการ เทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำจังหวัดเชียงราย เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา และการกำหนดนโยบายของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาตลอดชีวิตให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัล

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย

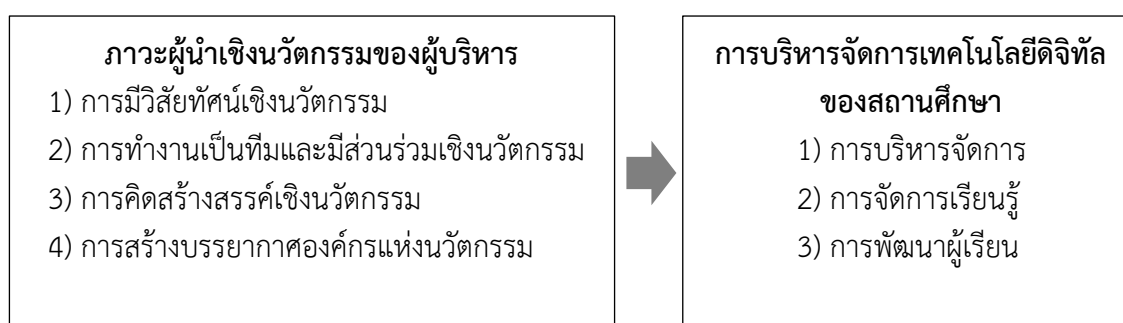
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย

3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ส่งผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารและการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย โดยผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม 3) การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม และ 4) การสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม ส่วนการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ศึกษาจากเป้าหมายการจัดการศึกษาตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2562 : 15) ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการ 2) การจัดการเรียนรู้ และ 3) การพัฒนาผู้เรียน

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย จำนวน 414 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 201 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan (1970) และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดให้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทั้ง 18

แห่งเป็นชั้นภูมิ (Strata) จัดสรรกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้นภูมิ (Proportionate Stratified Random Sampling) แล้วสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ภายในแต่ละชั้นภูมิ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของประชากรอย่างเหมาะสม (Krejcie & Morgan, 1970)

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ จำนวน 18 แห่ง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองเชียงราย เวียงชัย เวียงเชียงรุ้ง ดอยหลวง แม่จัน แม่ฟ้าหลวง แม่สาย เชียงแสน เชียงของ เวียงแก่น เทิง ขุนตาล พญาเม็งราย ป่าแดด พาน แม่ลาว แม่สรวย และเวียงป่าเป้า

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการระหว่างวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2568 ถึงวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2568

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารและการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา จากนั้นสังเคราะห์สาระสำคัญเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ตัวแปร นิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้ ก่อนพัฒนาเป็นข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของเนื้อหา และความชัดเจนของภาษา ก่อนปรับปรุงแก้ไขและนำไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ประกอบด้วย 4 ด้าน จำนวน 26 ข้อ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม และการสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม และตอนที่ 3 การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน จำนวน 19 ข้อ ได้แก่ การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน โดยข้อคำถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert (1932)

ผู้วิจัยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามโดยเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย นิยามเชิงปฏิบัติการ ความเหมาะสมของเนื้อหา และความชัดเจนของภาษา พร้อมทั้งหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การยอมรับที่ค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป เนื่องจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จึงไม่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ส่วนแบบสอบถามตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร และตอนที่ 3 การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ทุกข้อ แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและสามารถนำไปทดลองใช้ได้

จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยตัดข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาและมีเนื้อหาซ้ำซ้อนออก จำนวน 3 ข้อ ทำให้แบบสอบถามคงเหลือจำนวน 45 ข้อ ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's

Alpha Coefficient) ตามแนวคิดของ Cronbach (1970) ผลการวิเคราะห์พบว่า แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.980 แบบสอบถามการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.973 และแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.986 แสดงว่าเครื่องมือมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงมาก ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อคำถามและพบว่าแต่ละข้อสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ตามนิยามเชิงปฏิบัติการและมุ่งวัดคุณลักษณะของตัวแปรในมิติที่แตกต่างกัน จึงแสดงให้เห็นว่าค่าความเชื่อมั่นที่อยู่ในระดับสูงสะท้อนความสอดคล้องภายในของเครื่องมือ มากกว่าการเกิดจากความซ้ำซ้อนของข้อคำถาม ส่งผลให้เครื่องมือมีความเหมาะสมสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย เพื่อจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและแนวทางการตอบแบบสอบถามแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม

3.3 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 วิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4.5 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากผลการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นบุคลากรของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย จำนวน 201 คน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 62.70 มีอายุ

ระหว่าง 41–50 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 41.30 มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 83.10 และมีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 6–15 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 41.80

2. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.40) และเมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ พบว่า การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.46) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.46) การสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.48) และการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = 0.40) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม	4.42	0.46	มาก
2	การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม	4.30	0.40	มาก
3	การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม	4.41	0.46	มาก
4	การสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม	4.40	0.48	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.38	0.40	มาก

3. การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.48) และเมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ พบว่า ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X}$ = 4.36, S.D. = 0.51) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.52) และด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.51) ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา

ด้านที่	การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านการบริหารจัดการ	4.36	0.51	มาก
2	ด้านการจัดการเรียนรู้	4.31	0.51	มาก
3	ด้านการพัฒนาผู้เรียน	4.31	0.52	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.33	0.48	มาก

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม (β = .285) การสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม (β = .266) และการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม (β = .263) ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้ง 3 ด้านสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 58.00 (R^2 = .580, Adjusted R^2 = .574) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .762 ดังตารางที่ 3

ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ กล่าวคือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารส่งผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	p	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	0.643	0.225		2.856	.005		
X3 การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม	0.299	0.100	0.285	2.999	.003	.237	4.221
X1 การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม	0.273	0.089	0.263	3.050	.003	.286	3.495
X4 การสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม	0.264	0.087	0.266	3.036	.003	.278	3.595

$$R = .762, R^2 = .580, \text{Adjusted } R^2 = .574$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 0.643 + 0.299(X3) + 0.273(X1) + 0.264(X4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_y = 0.285(Zx3) + 0.266(Zx4) + 0.263(Zx1)$$

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.40) และเมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.46) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.46) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.48) และด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = 0.40) ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอมิมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายการส่งเสริมการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิต จึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล พร้อมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วม ความคิดสร้างสรรค์ และสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนา ส่งผลให้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2562) ที่อธิบายว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นความสามารถของผู้นำในการกำหนดวิสัยทัศน์ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และสร้างบรรยากาศองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บริพัฒน์ สารผล (2565) ที่พบว่าผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม สามารถยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาได้ โดยเฉพาะด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงและการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรมที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหารมีภาวะ

ผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระวุฒน์ ชัยนุ (2567: 11-22) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภออยู่ในระดับมากที่สุด และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา โดยผู้บริหารที่สามารถกำหนดทิศทางองค์กร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากร และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนา จะช่วยยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้สามารถพัฒนาและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่า ผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนให้เห็นว่าการกำหนดวิสัยทัศน์ การส่งเสริมการมีส่วนร่วม และการสร้างบรรยากาศองค์กรที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นกลไกสำคัญในการยกระดับการบริหารจัดการของสถานศึกษา

2. การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.48) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X}$ = 4.36, S.D. = 0.51) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.52) และด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.51) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ได้กำหนดนโยบายส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้สถานศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงาน การสื่อสาร และการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านการจัดการเรียนรู้ อาจเป็นเพราะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในงานบริหาร เช่น การจัดเก็บข้อมูล การติดต่อสื่อสาร และการบริหารสารสนเทศ สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบและมีรูปแบบการปฏิบัติที่ชัดเจน ขณะที่การนำเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างต้องอาศัยสมรรถนะด้านดิจิทัลของครู ความพร้อมของผู้เรียน และความเหมาะสมของบริบทการเรียนรู้ จึงทำให้การดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรู้มีความซับซ้อนและมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านการบริหารจัดการเล็กน้อย ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มุ่งส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกื้อกุล วะชุม (2566) ที่พบว่า การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูล การสื่อสาร และการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา พบว่า การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม (β = .285) การสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม (β = .266) และการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม (β = .263) สามารถร่วมกันอธิบายการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 58.00 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีความคิดสร้างสรรค์สามารถแสวงหาแนวทางใหม่ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาการบริหารงานและการจัดการเรียนรู้ ขณะเดียวกัน การสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรมยังช่วยส่งเสริมให้บุคลากรกล้าคิด กล้าทดลอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมกันพัฒนานวัตกรรมในการปฏิบัติงาน ส่วนการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมช่วย

ให้ผู้บริหารสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กรและเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ส่งผลให้การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษามีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญญพัฒน์ สิงห์จารย์ (2564) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา และสอดคล้องกับศิริพร พงษ์เนตร (2564) พบว่า การมีวิสัยทัศน์ การคิดสร้างสรรค์ และการสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม เป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับบริพัทธ์ สารผล (2565) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลการบริหารงานของสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาองค์กร ตลอดจนสอดคล้องกับ เกื้อกุล วัชรม (2566) พบว่า การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผล จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่สามารถส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง สนับสนุนการเรียนรู้ และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลภายในองค์กร

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการสังเคราะห์ผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำจังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ความรู้ในรูปแบบ "รูปแบบการขับเคลื่อนการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษาด้วยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร" ซึ่งอธิบายว่า การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพไม่ได้เกิดจากการนำเทคโนโลยีมาใช้เพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากการบูรณาการองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ได้แก่ การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม การสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม และการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ให้ทำงานเชื่อมโยงและเกื้อหนุนกันอย่างเป็นระบบ

การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมเป็นแรงขับเคลื่อนในการพัฒนาแนวทางการบริหารและการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ การสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการยอมรับการเปลี่ยนแปลงของบุคลากร ส่วนการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมทำหน้าที่กำหนดทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัล องค์ประกอบทั้งสามจึงทำงานร่วมกันจนเกิดการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลที่ครอบคลุม การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาตลอดชีวิต

องค์ความรู้ดังกล่าวช่วยเติมเต็มองค์ความรู้เดิม โดยแสดงให้เห็นกลไกการทำงานร่วมกันขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในบริบทของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ ซึ่งเป็นบริบทของการจัดการศึกษาตลอดชีวิตที่แตกต่างจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาผู้บริหาร การกำหนดนโยบาย และการยกระดับการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของหน่วยงานด้านการศึกษาตลอดชีวิตได้อย่างเป็นรูปธรรม

ภาพที่ 1 รูปแบบการขับเคลื่อนการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลด้วยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
ที่มา: ผู้วิจัยสังเคราะห์จากผลการวิจัย (2569)

รูปแบบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม การสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม และการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม มิได้ทำงานแยกจากกัน แต่เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวพันกันอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เกิดการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาตลอดชีวิตของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า การคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรมเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลมากที่สุด ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของครูและบุคลากร โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ สนับสนุนการสร้างนวัตกรรม และเปิดโอกาสให้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า การสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารควรส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการทำงานร่วมกัน เพื่อพัฒนานวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมส่งผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์และแผนพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ พร้อมทั้งสนับสนุนทรัพยากรและสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ เพื่อยกระดับการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนาและทดสอบรูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ เพื่อประเมินผลต่อการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาบทบาทของสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารและครูในฐานะตัวแปรส่งผ่านหรือตัวแปรกำกับ เพื่ออธิบายกลไกความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3 ควรดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพหรือการวิจัยแบบผสมผสาน เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลในบริบทของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ

2.4 ควรศึกษาวิจัยในศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอในพื้นที่หรือสังกัดอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการขับเคลื่อนการบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลด้วยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในบริบทที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- เกื้อกุล วะชุม. (2566). **ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กรมส่งเสริมการเรียนรู้. (2567). **จุดเน้นการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568**. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการเรียนรู้.
- บริพัทธ์ สารผล. (2565). **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญญพัฒน์ สิงห์จรรย์. (2564). **การพัฒนาแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566. (2566, 19 มีนาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 140 ตอนที่ 20 ก.
- วีระวัฒน์ ชัยนุ. (2567). **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดกลุ่มเจ้าพระยาป่าสัก**. **วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์**. 7(4): 11-22.
- สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2562). **แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2562**. กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). **รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2562-2563**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

- สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย. (2568). **ข้อมูลสารสนเทศศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568**. เชียงราย: สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2562). **การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร พงษ์เนตร. (2564). **การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อภิชาติ มุงธิสาร. (2566). **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Cronbach, L. J. (1970). **Essentials of Psychological Testing**. 3rd ed.). New York: Harper & Row.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement**. 30(3): 607-610.
- Likert, R. (1932). **A technique for the measurement of attitudes**. Archives of Psychology. 140: 1-55.

